

TARTU HALDUSKOHUS

Tartu kohtumaja

Kalevi 1, Tartu, 51010

trthktartu.menetlus@kohus.ee

Kaebaja   **SKP Invest OÜ**

11476740

Villa tn 50-2, Ülenurme alevik, Kambja vald, 61714 Tartu maakond

kristjanmuts@gmail.com, info@skpinvest.ee

Vastustaja   **Kadrina vald**

registrikood 75024798

Rakvere tee 14, Kadrina, 45201 Lääne-Viru maakond

kadrina@kadrina.ee

KAEBUS

Kadrina valla kohustamiseks kaaluda uuesti geoloogilise uuringu loa väljastamiseks nõusoleku andmist Kalajärve V uuringuruumis

1. Menetluslikud alused

1.1. OÜ SKP Invest õiguste kaitseks on kõige tõhusam kohustamisnõue Kadrina valla kohustamiseks anda Kalajärve V uuringuruumis geoloogiliste uurimistööde loa väljastamise kohta uus arvamus (HKMS § 37 lg 2 p 2). Kohustamisnõude lahendamisel annab kohus ühtlasi hinnangu valla poolt tehtud keelduva haldusakti (25.03.2026 otsus nr 32) õiguspärasuse kohta.

1.2. Kaebaja teatab, et vaieldavas asjas ei ole käimas muud vaide- ega kohtumenetlust.

1.3. Kaebus on esitatud tähtaegselt. Kaebaja sai Vastustaja otsusest teada Keskkonnaameti vahendusel 26.03.2026 kirjaga nr DM-134878-13.

1.4. Kaebaja omab õigust kaebust esitada, kuivõrd Vastustaja keelduv arvamus on maapõueseaduse (MaaPS) § 35 lg 1 p 10 alusel Keskkonnaametile siduv, takistades otseselt Kaebaja ettevõtlusvabadust ja loamenetluse jätkamist.

1.5. Kaebuselt on tasutud riigilõiv 20 eurot.

2. Senise haldusmenetluse ülevaade

2.1. Kaebaja esitas 24.12.2025 Keskkonnaametile taotluse geoloogilise uuringu loa saamiseks Kalajärve V uuringuruumis (pindala 100,13 ha). Uuringu eesmärk on tarbevaru tasemel selgitada välja liiva levik ja kvaliteet kuni 25 meetri sügavuseni, rajades kuni 150 puurauku ja kaevandit, mis likvideeritakse kohe pärast andmete kogumist.

2.2. Menetluse käigus esitas Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus (RKIK) 16.03.2026 seisukoha, milles kinnitas, et neil puuduvad vastuväited uuringutele, tingimusel et arvestatakse polügooni ohualade ja metsise püsielupaigaga.

2.3. Kadrina Vallavolikogu võttis 25.03.2026 vastu otsuse nr 32, millega keeldus nõusoleku andmisest, tuginedes vastuolule üldplaneeringuga, põhjavee tundlikkusele, rohevõrgustiku tuumalale ja elanike häiringutele.

3. Kaebuse motiivid ning kaebaja seisukohad

3.1. Geoloogilise uuringu iseseisva väärtuse eiramine

Vastustaja väidab, et uuringu teostamine on "ebamõistlik ressursside kulutus", kuna vald ei pea tulevast kaevandamist võimalikuks. See argument on vastuolus Riigikohtu praktikaga (lahend 3-3-1-37-15), mis sätestab, et geoloogilisel uuringul on iseseisev väärtus riikliku keskkonnaregistri täiendamisel, sõltumata sellest, kas kaevandamist järgneb. Tartu Halduskohus on asjas 3-24-2912 selgitanud, et KOV pädevuses ei ole uuringu otstarbekuse üle otsustamine, kuna maavarade uurimine on riigielu küsimus.

3.2. Uuringu- ja kaevandamisloa menetluste lubamatu samastamine

Suur osa Vastustaja argumentidest (maastiku muutus, püsiv mõju elanikele) on asjakohased kaevandamisloa menetluses, mitte uuringu etapis. Uuring on lühiajaline tegevus (välitööd kestavad vaid päevi), mille mõju on lokaalne ja pöörduv. Vastustaja on teinud kaalutusvea, hinnates tegevust (kaevandamine), mida taotletud luba ei võimalda.

3.3. Üldplaneeringu ebaõige tõlgendamine

Kadrina vald märgib, et üldplaneeringu kohaselt ei ole uute kaevandusalade lisandumist ette nähtud. See väide on õiguslikult ebapädev kahel tasandil. Esiteks, MaaPS § 15 lg 7¹ sätestab, et planeeringute koostamisel tuleb maardlate andmetena kasutada ainult maavarade registrisse kantud andmeid. Kui uuringut pole toimunud, ei ole varu registris ja seda ei saagi planeeringus ette näha. Teiseks, uuringute tegemine ise ei ole kaevandamine ning seega ei ole see vastuolus maa juhtotstarbega (maatulundusmaa). Tartu Halduskohus on asjas 3-24-2912 leidnud, et KOV ei saa keelduda uuringust põhjusel, et ta "ei näe piirkonnas kaevandustegevust ette".

3.4. Tõendamata ja hüpoteetilised väited keskkonnamõjude kohta

Vastustaja väited nõrgalt kaitstud põhjavee ja elanike häiringute kohta on deklaratiivsed. Riigikohtu praktika (3-3-1-37-15) kohaselt ei tohi KOV-i keeldumine olla hüpoteetiline ega ebamäärane. Kaebaja on taotluses selgitanud leevendusmeetmeid (aukude kohene täitmine), mis välistavad ohu põhjaveele.

Valla väide nõrgalt kaitstud põhjavee ja võimaliku reostuse kohta on deklaratiivne. Kohtupraktika kohaselt peab KOV suutma selgitada, millel põhinevad tema väited, et taotleja saaks neid ümber lükata. Kalajärve V uuringu puhul plaanitakse puuraugud koheselt täita pinnasega, mis välistab uuringu negatiivse mõju põhjaveele. Sarnane olukord oli Luunja valla asjas (3-24-897), kus kohus leidis, et valla viited negatiivsele mõjule põhjaveele on paljasõnalised ja alusetud, kuna uuringuga ei kaasne pikaajalist vee väljapumpamist.

Vald viitab lähimate majapidamiste lähedusele (275 m ja 800 m) ning mürale (90-105 dB). Oluline on märkida, et müratase väheneb kaugusega logaritmiselt. Tartu Halduskohtu praktikas on leitud, et 200 m kaugusel on müratase tavapäraselt ca 54 dB, mis on võrreldav tavalise kontorimüraga. Kuna Kalajärve V uuringualal on lähim maja 275 m kaugusel ja vahel asub mets, siis on müra häiring minimaalne.

3.5. Rohevõrgustiku funktsionaalsuse väärhindamine

Kuigi ala asub rohevõrgustiku tuumalas, ei ole lühiajaline uuringu tegevus vastuolus maa pikaajalise juhtfunktsiooniga. Kadrina valla üldplaneeringu seletuskiri näeb ette, et kui kaevandamine on vajalik, tuleb kaaluda leevendusmeetmeid. Seega on uuringu (mille mõju on murdosa kaevandamise omast) täielik keelamine ebaproportsionaalne. Kohtupraktikas (3-24-2912) on leitud, et uuring on ajutine ja pöörduv, ei takista rohevõrgustiku toimivust. Rohevõrgustiku tuumala eesmärk on tagada elustiku liikumisvõimalused ja biodiversiteedi säilimine. Uuringu käigus tehtavad puuraugud on väikese läbimõõduga ega moodusta

loomadele barjääre. Erinevalt kaevandamisest, mis loob püsivaid maastiku muutusi, taastatakse uuringualal endine olukord mõne päeva jooksul. Seetõttu on valla argument "rohevõrgustiku läbilõikamisest" uuringu etapis faktiliselt väär.

3.6. Riigikaitseliste huvide ignoreerimine

Vastustaja eirab fakti, et RKIK on uuringu heaks kiitnud. KOV ei saa tugineda takistustele piiranguvööndis, kus pädev riigiasutus on need välistanud.

3.7. Võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumine

Kalajärve V uuringuruumi piirneb vahetult tegutseva Kalajärve IV liivakarjääriga. Vastustaja ei ole selgitanud, miks on samas piirkonnas uuringute jätkamine lubamatu, kui naabruses toimub aktiivne kaevandamine. Tartu Halduskohus pidas sarnast olukorda Luunja asjas (3-24-897) oluliseks kaalutusveaks.

4. Kaebaja taotlused

Eelnevalt väljatoodud põhjustel palub SKP Invest OÜ Tartu Halduskohtul:

1. Tuvastada Kadrina Vallavolikogu 25.03.2026 otsuse nr 32 õigusvastasus osas, millega jäeti nõustumata Kalajärve V uuringuruumi geoloogilise uuringu loa andmisega ning kohustada Kadrina Vallavolikogu vaatama uuesti läbi SKP Invest OÜ taotlus Kalajärve V uuringuruumi geoloogilise uuringu loa kooskõlastamiseks ja andma uus arvamus kahe kuu jooksul kohtuotsuse jõustumisest.
2. Mõista menetluskulud (sh riigilõiv ja õigusabikulud) välja vastustajalt (HKMS § 108 lg 1).

Lisad   Kadrina Vallavolikogu 25.03.2026 otsus nr 32
                      Keskkonnaameti 26.03.2026 kir1 nr DM-134878-13
                      kviitung riigilõivu tasumise kohta

Lugupidamisega,

Kristjan Muts
SKP Invest OÜ

kristjanmuts@gmail.com,

info@skpinvest.ee

/allkirjastatud digitaalselt, dokumendi kuupäev tuleneb digiallkirjast/